

UNIVERSITY GOCE DELCEV – STIP
FACULTY OF LAW

STUDENT'S
SOCIAL
SCIENCE
JOURNAL

YEAR 2018, ISSUE NUMBER 5

**GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF LAW**

ISSN 2545-4021

**STUDENT'S
SOCIAL
SCIENCE
JOURNAL**

ISSUE 5

VOLUME IV

YEAR 2018

**STUDENT'S SOCIAL SCIENCE JOURNAL
FACULTY OF LAW
UNIVERSITY GOCE DELCEV – STIP**

**Year 2018, Issue Number 5
ISSN 2545-4021**

Publisher:
prof. Jovan Ananiev, Ph.D

Editorial Board
prof. Blažo Boev, Ph.D
prof. Liljana Gudeva – Koleva, Ph.D
Risto Kostruranov, LL.M
prof. Jovan Ananiev, Ph.D
Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph.D

International Editorial Board

Ivan Ilic
Faculty of Law, University in Nis, Serbia

Agim Nuhii
Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia

Dunja Duić
Faculty of Law in Osijek, Croatia

Olga Koshevaliska
Assistant professor at the Faculty of Law
Goce Delchev University in Shtip, Macedonia

Elena Maksimova
Teaching assistant at the Faculty of Law,
Goce Delchev University in Shtip, Macedonia

Ana Nikodinovska Krstevska
Assistant professor at Faculty of Law,
Goce Delcev University in Shtip, Macedonia

Olga Sidenko
Senior lecturer in political science at Voronezh state University,
Lecturer at Voronezh State University, Russia

Dimitar Apasiev
Assistant professor at the Faculty of Law,
University Goce Delcev – Shtip, Macedonia

Andon Majhoshev
Assistant professor at the Faculty of Law,
University Goce Delcev – Shtip, Macedonia

Darya Schegllova,
Senior lecturer in political science at Voronezh state University,
Lecturer at Voronezh State University, Russia

Boryana Aleksandrova
Sofia University "St. Kliment Ohridski", Bulgaria;
Faculty of Law, Department for International Law and International Relations, Bulgaria

Giorgia Bevilacqua
National Research Council, Institute for Research on Innovation and Services for
Development⁴, Italy

Nives Mazur Kumrić
Faculty of Law, University of Liège, Belgium

Editorial Staff
Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph. D
Ass. Elena Maksimova, LL.M.
Elena Trajkovska, Student
Kire Ivanov, Student

Editor in chief
Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph. D

Language editor
Vesna Ristova
(Macedonian language)

Technical editor
Slave Dimitrov

Address of the Editorial office
University Goce Delcev – Stip
Faculty of Law
ul. "Krstev Misirkov" 10-A, P.O. BOX 201
P.O. Box 201, 2000 Stip
Republic of Macedonia

СОДРЖИНА

БОЖИНОВА Анита

Примената на современите политички теории во делови од
статутите на некои од политичките партии во Р. Македонија5

ЃУРОВА Даниела

Современ синдикализам: проблеми и тенденции13

ДОНЕВА Наташа

Еволуцијата на казненото право низ призмата на историските рамки25

ДОНЕВА Наташа, КОЦЕВА Анастасија

Продор на современиот концепт за сурогатство низ
државната легислатива39

КИТАНОВСКА Росана

Справување со криминалот од омраза во македонското општество49

КИЦЕВ Марјан

Социолошки поим за јавниот ред и мир63

МИЛЕВ Благој

Влијанието на изборниот колегиум врз претседателските избори во САД71

МИЦЕВСКА Каролина

Социјалните медиуми - важен фактор за комуникацијата
и јавното мислење83

НЕДКОВ Даниел

Физичка и душевна болка како видови на нематеријална штета91

ПЕТРОВСКИ Филип

Авторски права и нивната заштита99

СТАМЕНКОВСКА Марина

Органите и интерната комуникацијата во единиците на
локалната самоуправа109

ТАСЕВ Лазар

Правата на обвинетиот119

ТРАЈКОВСКА Елена, ИВАНОВ Кире, СПИРОВА Христина

Студентските права наспроти студентската реалност129

ОРГАНИТЕ И ИНТЕРНАТА КОМУНИКАЦИЈАТА ВО ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

Апстракт: Комуникацијата од латинскиот збор communication што во најширока смисла на зборот се определува како пренесување на информација од човек на човек и е синоним за соработка меѓу луѓето. Комуникацијата е пренос на информации од едно лице на друго. Комуникацијата претставува споделување на информации меѓу две или повеќе индивидуи или групи, за остварување на заемно разбирање. Основата на комуникацијата е да се постигне заемно разбирање. Ако не се постигне тоа тогаш не може да зборуваме за ефективна и ефикасна комуникација. Од самата дефиниција можеме да констатираме дека комуникацијата претставува моќно средство за градење на лични и професионални врски. Како двонасочен процес таа се гради врз принципот на заемно почитување и способност тоа да се покаже. Успешна комуникација претставува услов или последица на добрите меѓучовечки односи. Поради тоа, добрите меѓучовечки односи и атмосфера во една организација директно зависат од комуникациските вештини со кои се служат вработените. Многу е важно добри комуникациски вештини да поседуваат како носителите на раководните функции, така и обичните вработени. Вербалната комуникација кај луѓето е всушност говорна комуникација. Покрај вербалната комуникација којашто за пренесување на информациите и за разбирање го користи зборот (verba), односно природниот говор на човекот, имаме и невербална комуникација, каде комуникацијата е со други средства (со гестови, со очи, мимики, слики). И во тој случај не се користи говорниот апарат. Помеѓу вработените во единиците на Локалната самоуправа имаме хоризонтална и вертикална комуникација (состанок и колегиум). Овој труд се обидува да спроведе истражување со кое ќе се прикаже интерната комуникација (хоризонтална и вертикална) помеѓу вработените во единиците на Локалната самоуправа.

Клучни зборови: *градоначалник, совет, комуникација, хоризонтална, вертикална, состанок, колегиум.*

COMMUNICATION OF ADMINISTRATION IN THE UNITS OF THE LOCAL GOVERNMENT WITH THE ACTS OF SOME MUNICIPALITIES FROM THE EASTERN PLAN REGION

Abstract: The communication from the Latin word communication, which in the broadest sense of the word is defined as the transmission of information from person to person and is a synonym for human interaction. Communication is the transmission of information from one person to another. Communication is the sharing of information between two or more individuals or groups in order to achieve mutual understanding. The basis of communication is to achieve mutual understanding. If this is not achieved then we can not talk about effective and efficient communication. From the very definition we can conclude that communication is a powerful means of building personal and professional relationships. As a two-way process,

it is built on the principle of mutual respect and the ability to show it. Successful communication is a condition or a consequence of good interpersonal relationships. Therefore, good interpersonal relationships and atmosphere in an organization are directly dependent on the communication skills used by employees. It is important for both holders of managerial functions and ordinary employees to have good communication. Verbal communication in humans is actually spoken communication. In addition to verbal communication that uses the word (verba), ie the natural speech of man, we also have non-verbal communication, where communication is by other means (with gestures, eyes, facial expressions, images). And in that case, the spoken communication is not used. We have horizontal and vertical communication (meetings and collegiate) among the employees in the local government units. This paper attempts to conduct a survey showing the internal communication (horizontal and vertical) between the employees in the local government units.

Key words: *Mayor, council, communication, horizontal, vertical, meeting, collegiate.*

ВОВЕД

Комуникацијата претставува пренесување на информации од човек на човек и е синоним за соработка меѓу луѓето. Комуникацијата во единиците на Локалната самоуправа може да биде вертикална и хоризонтална. Комуникацијата горе и долу во организационата хиерархија се нарекува вертикална комуникација. Комуникацијата на вработените во Локалната самоуправа на исто хиерархиско ниво се нарекува хоризонтална комуникација.

Органи на единиците на Локалната самоуправа се Совет и градоначалник. Советот е претставнички орган на граѓаните кој одлучува во рамките на надлежностите на општината. Советот го сочинуваат претставници на граѓаните избрани на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање.

Градоначалникот се избира на секои четири години. Тој ја претставува општината во којашто е избран и е должен да го информира министерството надлежно за вршење на работите што се однесуваат на Локалната самоуправа.

Правни аспекти на информирањето се: Устав, Закон за Локална самоуправа, Закон за слободен пристап на информации од јавен карактер, Комуникација помеѓу органите на единиците на Локалната самоуправа и граѓаните, веб сајтот на ЕЛС и едношалтерски систем.

Предмет на овој труд е да се прикаже како функционира интерната комуникација (хоризонтална и вертикална) помеѓу вработените на ЕЛС.

Целта на овој магистерски труд е да се спроведе истражување со кое ќе се прикаже интерната комуникација (хоризонтална и вертикална) помеѓу вработените во ЕЛС.

За истражување на целта на овој труд, ќе се користат различни методи на истражување, кои ќе придонесат да се создаде целосна слика за интерната комуникација во единиците на Локалната самоуправа. Со оглед на предностите и слабостите на методите на истражување, при изработка на магистерскиот труд, ќе се користат: Компаративен метод кој ќе ни овозможи да направиме споредба на вертикалната и хоризонталната интерна комуникацијата на вработените во единицата на Локалната самоуправа, Индуктивна и дедуктивна метода со цел постојаната литература од оваа област соодветно се разработи и анализира и врз основа на предложената структура на трудот да се добие научно издржан заклучок, Анализа на содржина – Нормативна анализа (на закони), ќе ни овозможи да анализирам закони поврзани со оваа проблематика како што се Устав – како највисок правен акт во нашата држава, Закон за Локална самоуправа, Закон за слободен пристап на информации од јавен карактер и Анкета – репрезентативен прашалник, ќе спроведеме анкета преку прашалник, со

претходно формулирани прашања и тоа во стандардизирана и нестандардизирана форма, во која ќе учествуваат вработени во ЕЛС. Со употреба на овие методи ќе може да се добијат податоци за предметот на истржувањето кое се од значење за остварувањето на целта на овој труд.

1. Теориски аспект на комуникацијата

1.1. Поим на комуникацијата

Комуникацијата се определува како пренесување на информација од човек на човек и е синоним за соработка меѓу луѓето.¹ Комуникацијата е перманентен процес кој подразбира праќање и примање на информации со цел разменување на идеи, ставови, мислења. Комуницирањето е основата на човековото разбирање, спогодување, соработка и заедничко дејствување во општеството. Тоа е социјална интеракција бидејќи сите луѓе меѓусебно се однесуваат социјално. Социјалното однесување е несвесно, инстинктивно, реактивно. Но, кога во рамките на тоа однесување се обавува спогодување (со сигнали, симболи, знаци) тогаш добива комуникациско значење. Комуницирањето е облик на спогодување меѓу живите суштества. Човечкото комуницирање е спогодување со симболи. Поимот комуникации потекнува од латинскиот јазик. Во Енциклопедијата (Просвета, 1978) зборот комуникација потекнува од латинскиот јазик и означува „сообраќај, односно општење.“ Изворот на зборот комуницирање е латинскиот збор communis, што во превод значи заеднички, и оттука и идејата за воспоставување на заеднички свет на идеи, ставови, искуства. Латинскиот глагол communicare значи општење, соопштување, советување, расправа, додека именката communication содржи значење на заедница, обраќање (еден кон друг), советување, ставови, искуства и општење (зборување) и затоа комуницирањето значи општење меѓу луѓето и размена на соопштенија. Основните етимолошки одредници на овие поими упатува на фактот дека активноста општење (комуницирање) претставува темелот на комуникацијата, и дека таа не е ништо друго, туку воспоставување на заедница, односно заедништво. Комуницирањето е condition sine qua non на човечкиот живот и општествениот поредок (Watzlawick). На луѓето им овозможува спогодување и соработка, како услов за заеднички живот и услов за развој и опстанок на општеството. Без можноста за меѓусебно спогодување не е можен општествениот живот, работниот процес. Комуницирањето е основен облик на социјална интеракција: во процесот на социјализација на поединецот го создава својот свет на претстави, ставови, верувања и вредности; комуницирањето му обзможува да воспостави комуникациски контакти со други луѓе, со луѓето што учествуваат во производството, да ги надмине границите на својата индивидуална свест и да стане учесник на колективните општествени процеси. Основен комуникациски процес е комуницирањето во групи, каде примарно место има семејството, потоа пријателите, соседите, во училиштата, верските заедници, спортските друштва, политичките организации, интересните групи итн.²

1.2. Дефиниција на комуникацијата

Во теоријата на комуникациите постојат голем број на дефиниции. Во продолжение ќе издвоиме само неколку за кои сметаме дека имаат важно место во теоријата. Според R. J. Aldag, T. M. Stearns „Комуникацијата е пренос на информација од едно лице на друго.“ Речиси идентична дефиниција може да се најде и на друго место

¹ Алексоски Стефан, Реторика и право, Правен факултет, 2007 год.

² Мајхошев, А. (2011/2012). Етика и деловна комуникација (авторизирани предавања). Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, стр.72.

според која: „Комуникацијата е акт или акција на пренесување на информации.“ Освен овие дефиниции, во кои се потенцира пренесувањето на информациите, постојат и други дефиниции каде комуникацијата се гледа пошироко. Според J. H. Donnelly, Gibson & J. M. Ivancevich „Комуникацијата претставува трансмисија (пренесување) на заемно разбирање преку користење на симболи.“ Слично размислување имаат и Heinz Wehrich&Harold Koontz кои сметаат дека „Комуницирањето е трансфер на информации од испраќачот до примателот при што информацијата да биде разбрана од примателот.“ Од претходните дефиниции препознатливо е прифаќањето и разбирањето на информацијата од страна на примателот. Оттука, можеме да констатираме дека нема комуникација ако пренесената информација не се прими и не се разбере, односно комуникацијата подразбира испраќање, примање и разбирање на информацијата (знаците, симболите, зборовите итн).³ Според С. Праис, комуникацијата претставува индивидуално произведување на некоја симболичка содржина во согласно со некој код, кој антиципира прием на таа содржина кај другите субјекти, во склад со истиот код. Тезата дека некој симбол може да се емитува во рамките на едно културно опкружување, се потврдува со фактот дека некој јазик како симболичка творба, може да се разбере само доколку истовремено ја познаваме неговата лексика и граматика, пришто зборовите се симболи, а кодот е систем кој ги организира. Mayers&Meuers сметаат дека комуникацијата ја карактеризираат следните шест карактеристики:

1. Комуникацијата е сеопфатна и претставува централен културолошки феномен;
2. Таа е непрекидна, некогаш не престанува и не може да се определи нејзиниот почеток и крај;
3. Се заснива на разменување на значења;
4. Содржи предвидливи, очекувани или конценционални елементи;
5. Се јавува на повеќе нивоа (меѓу две индивидуи, меѓу индивидуа и група, меѓу две и повеќе групи итн.);
6. Се одвива меѓу еднаквите и нееднаквите (во поглед на пол, старост, образование, социјалниот статус итн).⁴ Комуникацијата претставува споделување на информации меѓу две или повеќе индивидуи или групи, за остварување на заемно разбирање. (G. Jones&J. Georges, 2008). Без разлика колку комуникацијата е на електронска основа, сепак, таа е човечки напор и ги вклучува поединците, групите и таа не се остварува се додека не се постигне взаемно разбирање. Основата на комуникацијата е да се постигне заемно разбирање. Ако не се постигне тогаш не можеме да зборуваме за ефективна и ефикасна комуникација. Од самата дефиниција можеме да констатираме дека комуникацијата претставува моќно средство за градење на лични и професионални врски (релации). Како двонасочен процес таа се гради врз принципот на заемно почитување и способност тоа да се покаже. Од мноштвото понудени дефиниции можеме да заклучиме дека комуникацијата претставува крвоток на една организација (организациски систем). Крвотокот ги снабдува келините со кислород, додека комуникацискиот систем ги снабдува луѓето, организациите и органите со информации. Зад секоја добра информација стои добра и правилно донесена одлука.

Успешната комуникација претставува услов и /или последица на добрите меѓучовечки односи. Поради тоа, добрите меѓучовечки односи и позитивна атмосфера во една организација директно зависат од комуникациските вештини со кои се служат

³ Мајхошев, А. (2011/2012). Етика и деловна комуникација (авторизирани предавања). Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, стр. 73. и 74.

⁴ Мајхошев, А. (2011/2012). Етика и деловна комуникација (авторизирани предавања). Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, стр. 74. и 75.

вработените. Многу е важно добри комуникациски вештини да поседуваат како носителите на раководни функции, така и обичните вработени.

При пренесувањето на информациите човекот запомнува: -20% од слушање; 30% од гледање; 50% од слушање и гледање; 70% од онаа за што самиот тој зборува; 90% од онаа што човекот го имплементира (спроведува). Кога луѓето се будни, 80% од времето го минуваат комуницирајќи меѓусебно, користејќи притоа разни форми на комуницирање: 9% пишување; 16% читање; 30% зборување; 45% слушање.⁵

2. Органи на единиците на Локалната самоуправа

Познавањето на системот на Локалната самоуправа и на законите со кои таа е уредена, како и почитувањето и спроведувањето е предуслов за ефикасноста и ефективноста на раководната структура на Локалната самоуправа во извршување на задачите што и се доверени.⁶

Локалната самоуправа поминува низ различни фази во кои оваа институција го менувала својот изглед и карактер. Локалната самоуправа се гледа како најблиска политичка институција до граѓаните која им овозможува непосредно и стварно учество во вршењето на власта. Таа се смета како демократски елемент и досигнување на секој демократски политички систем.⁷ Органи на единиците на Локалната самоуправа во Република Македонија се: Совет и градоначалник (избрани на непосредни општи избори), Советот избира претседател од своите членови.

1.1. Совет

Советот е претставнички орган на граѓаните кој одлучува во рамките на надлежностите на општината. За разгледување на прашања и утврдување предлози од одредена област, советот од својот состав може да формира постојани и повремени комисији. Составот и начинот на изборот на членовите на комисиите се уредуваат со статутот. Составот на комисиите соодветствува на пропорционалната застапеност на политичките партии во советот.⁸

2.2. Градоначалник

Градоначалникот се избира секоја четврта година, на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање во согласност со законот со кој се регулираат локалните избори.⁹ Ако градоначалникот смета дека прописот на Советот не е во согласност со Уставот и законите, должен е во рок од седум дена од денот на доставувањето со решение да го запре неговото објавување, со кои ќе ги образложи причините за запирањето. Советот е должен, во рок од 15 дена од денот на објавувањето на решението да го разгледа решението и да одлучи по него. Ако Советот го потврди прописот, градоначалникот е должен да го објави и истовремено да поднесе иницијатива за поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста на оспорениот пропис пред Уставниот суд на Р. Македонија. Градоначалникот е должен да го информира министерството надлежно за вршење на работите што се однесуваат на Локалната самоуправа.¹⁰

⁵ Мајхосhev, A. (2011/2012). Етика и деловна комуникација (авторизирани предавања). Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, стр. 75. и 76.

⁶ УНДП проект, Единица за поддршка на системот за обука на администрацијата во Локалната самоуправа, 2005 година

⁷ Гризо,Н; Давитковски,Б; Гелевски,С. и Павловска – Данева, Ана. (2008) Административно право, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Правен факултет „Јустинијан први“ – Скопје. стр. 105. и 106.

⁸ Закон за Локална самоуправа, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 5 од 29.1.2002 година, член 33.

⁹ Закон за Локална самоуправа, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 5 од 29.1.2002 година, член 49.

¹⁰ Закон за Локална самоуправа, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 5 од 29.01.2002 година, член 51.

3. Правни аспекти на информирањето

3.1. Устав

Во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да го почитува Уставот и законите.¹¹

Се гарантира слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата.

Се гарантира слободата на говорот, јавниот настап, јавното информирање и слободното основање на институции за јавно информирање.

Се гарантира слободниот пристап кон информациите, слободата на примање и пренесување на информации.

Се гарантира правото на одговор во средствата за јавно информирање. Се гарантира правото на исправка во средствата за јавно информирање. Се гарантира правото на заштита на изворот на информацијата во средствата за јавно информирање. Цензурата е забранета.¹²

Уставот е нераскинлива врска меѓу државата и правото, од една, и државата и општеството, од друга страна. Преку него на најдобар начин се изразува односот на државата и правото. Тој едновременно е основен акт за конституирање на државата и највисок правен акт во правниот систем на одредени земји. Во таа смисла, уставот е основа врз која се гради и државата и правото. Меѓутоа уставот не е само акт на државата е и највисок општ правен акт во правниот систем. Во одредени услови, тој претставува и општествена повелба или договор со кој се уредуваат и другите општествени прашања од пошироко значење, а не само основите на државното и правилно уредување. Како таков тој претставува основен столб на одредено општество или главен регулатор на односите во него.¹³ Процесите на реализација на Уставно загарантираните демократски принципи и развој на Локалната самоуправа како темелна вредност на Уставот на Република Македонија, претставува предизвик за што поголема заложба во создавањето на амбиент за реализација.¹⁴

3.2. Закон за Локална самоуправа

Со овој закон се предвидуваат: надлежностите на општината; непосредното учество на граѓаните во одлучувањето; организацијата и работата на органите на општината; општинската администрација; актите на органите; имот – сопственост на општината; надзорот над работата на органите на општината; распуштањето на Советот на општината; механизмите на соработка меѓу општините и Владата на Р. Македонија; месната самоуправа; заштитата на Локалната самоуправа; утврдување на службени јазици во општините и други прашања од значење за Локалната самоуправа.¹⁵ Единици на Локалната самоуправа се општините. Општините се правни лица. Општините ги извршуваат своите надлежности преку органи избрани непосредно од граѓаните.¹⁶ Одговорноста е обврска на општината, односно лицата избрани на јавни функции на локално ниво за штетата предизвикана на трети лица од постапките или пропустите во текот на извршувањето на нивните надлежности.¹⁷

¹¹ <https://www.pravdiko.mk/>

¹² Устав на Република Македонија, (1991), член. 16.

¹³ Шкариќ, С.; Сиљановска – Давкова, Г. (2009). Уставно право. Универзитет „Јустинијан Први“ – Скопје. стр. 143.

¹⁴ <http://zels.org.mk/>

¹⁵ Закон за Локална самоуправа, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 5 од 29.01.2002 година, член 1.

¹⁶ Закон за Локална самоуправа, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 5 од 29.01.2002 година, член 3.

¹⁷ <http://www.pravo.org.mk/>

3.3. Закон за слободен пристап на информации од јавен карактер

Со овој закон се уредуваат условите, начинот и постапката за остварување на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер со кои располагаат органите на државната власт и други установи и институции утврдени со закон, органите на општините, на градот Скопје и на општините во градот Скопје, јавните установи и служби, јавните претпријатија, правни и физички лица што вршат јавни овластувања и дејност од јавен интерес, утврдени со закон (во натамошниот текст: иматели на информации). Правото за слободен пристап до информации од јавен карактер се остварува согласно со овој и друг закон.¹⁸

3.4. Комуникација помеѓу органите на единиците на Локалната самоуправа и граѓаните

Државен службеник е лице вработено во државната служба кое врши стручни, нормативно – правни, извршни, управно – надзорни, плански, материјално финансиски, сметководствени, информатички и други работи од надлежност на органот во согласност со Уставот и законите.¹⁹ Државниот службеник е должен по барање на граѓаните да дава информации заради остварување на нивните права и интереси. Законот за Локална самоуправа ги набројува обврските за органите на општината, комисиите на советите и јавните служби основани од општината, без надоместок да ги информираат граѓаните за својата работа, како и за плановите и програмите кои се од значење за развој на општината. Наедно општината е должна на граѓаните да им овозможи пристап кон основните информации за услугите што им ги обезбедува, на начин и под услови уредени со статутот. Вработените во единиците на Локалната самоуправа се должни да ги информираат граѓаните за својата работа во согласност со Уставот и законите и своите надлежности утврдени со закон да ги извршуваат врз основа на начелото на законитост, одговорност, ефикасност, економичност, транспарентност, еднаквост и предвидливост.²⁰

3.4.1. Веб сајтот на ЕЛС

Информатичкото општество е плод на промените во користењето на новите информатички и комуникациски технологии. Глобалните комуникации по електронски пат со помош на интернетот се многу корисни за добивање на точни и брзи информации.²¹

На веб - сајтот на општините граѓаните можат да ги видат сите новости во врска со работата на Градоначалникот, Советот и општинската администрација. На веб - сајтот граѓаните можат да ги видат информациите во врска со: профилот на општината, деловните информации, општинската администрација и информации од јавен карактер. На веб - сајтот на општината може да се види за: биографијата на Градоначалникот и неговите надлежности; Советот на општината, претседателот на советот, советниците, комисиите на советот, календар на седници и објавените службени гласници. На веб - сајтот на општината граѓаните имаат можност да поставуваат прашања до Градоначалникот и да добиваат одговори, е можеби првиот позначен придонес кон

¹⁸ Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 13 од 1.2.2006 година, член 1.

¹⁹ Закон за државни службеници, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 76 од 07.06.2010 година, член 3.

²⁰ Цамтовска – Здравковска, С. (2012). Комуникација во јавната администрација. Скопје 2012 стр. 106.

²¹ <http://mioa.gov.mk/>

отвореноста на општините кон јавноста.²² Веб - сајтот претставува единствена точка за пристап до информациите за услугите кои општината ги нуди на граѓаните и бизнисите. Општините им ги нудат на граѓаните своите услуги преку задолжени контакт лица да даваат одговори на поставените прашања. За подготовката, обработката и објавата на содржините за секоја услуга директно се надлежни секторските и одделенските административни службеници. Секое прашање во врска со соодветна услуга пристига кај надлежниот административен службеник кои се грижат за навремен и квалитетен одговор.²³

3.4.2. Едношалтерски систем

По барање на меѓународната заедница за поквалитетно функционирање на Општините, а за подобрување на барањата од граѓанинот – странката, меѓу другите реформи во работењето, е воспоставување на општински центар за услуги т.н. едношалтерски ситем. Во функција за подобрување на текот на движењето на предметите, а пред се за олеснување на граѓаните – странката, да не одат од врата на врата во остварувањето на нивните законски права за добивање на потребните документи од соодветните одделенија, кои функционираат во склоп на општините од пред една деценија е воведен Општински центар за услуги т.е едношалтерски систем. Каде вработените ги примаат барањата поднесени од граѓанинот - странка, и ги доставуваат во форма на хартија или по електронски пат до: градоначалник; одделение за даноци; одделение за урбанизам; одделение за комунални работи и сообраќај и совет.

ЗАКЛУЧОК

Од теоретското и практичното истражување можеме да заклучиме дека комуникациската компетентност е највитаалната вештина неопходна за работната сила за достигнување на високи организациски успеси, посебно денес, во 21-от век. Организациите бараат вработени кои можат да следат и да даваат упатства, активно да слушаат и да обезбедуваат корисни повратни информации. Тие треба постојано да комуницираат со своите соработници, претпоставени и клиенти, да работат одлично тимски, креативно и критички да ги решаваат проблемите, да ги презентираат своите идеи и ствови на разбирлив начин, да донесуваат одлуки и развиваат вештини за меѓучовечки односи во организацијата. Затоа, неопходно е постојано развивање на комуникациските вештини на вработените и претпоставените. Сепак, од многу искуства може да се забележи дека комуникацијата не е секогаш успешна.

Недоволно квалитетна комуникација претставува причина за многу грешки и неуспеси во работењето на поединците или на целата организација. Организациски, комуникацискиот неуспех се јавува поради премногу или премалку информации, комуникациска анксиозност, неетичка или ненавремена комуникација или изобличување на пораките.

Како причина може да се јави и недостаток на почит меѓу комуникациските страни, недоволна информираност или познавање, минимални повратни информации, па дури и незаинтересираност или апатија. Единиците на Локалната самоуправа не можат ефикасно да функционираат без воспоставување на ефикасна комуникација на секое ниво. Неелективната комуникација може да предизвика многу проблеми кои, пак, негативно се одразуваат на односите и интеракцијата меѓу вработените, задоволството од работата, моралот, како и извршувањето на работите. Погрешни, ненавремени или половични информации многу често работата ја водат во сосема спротивен правец.

²² Направена е анализа на веб – страните на општините: Штип, Кочани, Свети Николе и Пробиштип.

²³ Џамтовска – Здравковска, С. (2012). Комуникација во јавната администрација. Скопје 2012. стр. 109.

Генерален заклучок е дека интерната комуникација во единиците на Локалната самоуправа функционира добро. Одржување на состаноци и колегиум се свикнува по потреба, нема дефинирано ден или бројка во неделата колку пати да се одржи состанок или колегиум. Комуницирањето во единиците на Локалната самоуправа се од суштинско значење за нормалното и тековното извршување на работните задачи. Начинот на интерното комуницирање во рамките на Локалната самоуправа треба да бидат предмет на постојано усовршување. Само со правилно интерно комуницирање може да се постигне брзо, ефикасно и правилно извршување на работните обврски и задачи.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Алексоски Стефан, Реторика и право, Правен факултет, 2007 год.
- Гризо,Н.;Давитковски,Б;Гелевски,С; и Павловска – Данева, Ана. (2008) Административно право, Универзитет „Св. Кирил и Методиј” – Правен факултет „Јустинијан први” – Скопје. стр. 105. и 106.;
- Закон за државни службеници, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 76 од 7.6.2010 година;
- Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 13 од 1.2.2006 година;
- Закон за Локална самоуправа, Сл. весник на Р. Македонија, бр. 5 од 29.1.2002 година;
- Мајхосев, А. (2011/2012). Етика и деловна комуникација (авторизирани предавања). Универзитет „Гоце Делчев” Штип;
- Направена е анализа на web – страните на општините: Штип, Кочани, Свети Николе и Пробиштип.
- Устав на Република Македонија, 1991 година.
- УНДП проект, Единица за поддршка на системот за обука на администрацијата во Локалната самоуправа, 2005 год.
- <http://www.zels.org.mk/>
- <http://www.pravo.org.mk>
- <https://www.pravdiko.mk>
- <http://mioa.gov.mk>
- Џамтовска – Здравковска, С. (2012). Комуникација во јавната администрација. Скопје 2012
- Шкарик, С.; Силјановска – Давкова, Г. (2009). Уставно право. Универзитет „Јустинијан Први” – Скопје.